

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Dredništvo in upravnštvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v soboto, dne 1. aprila 1933.

Štev. 38.

Brezposelnost in investicije

V svojem tretjem članku razpravlja Keynes o vplivu investicij na gibanje cen. Keynes je mnenja, da se morejo cene popraviti samo z investicijami po vsem svetu. Investicije same so mogoče na dva načina: da se najamejo posojila iz tujine, kar prihaja zlasti v poštev za dežele, ki so revne na kapitalu, ali pa da se izvrše domače investicije. Te pa se ne bi smele izvršiti na ta način, da bi se za investicije potreben denar dobil potem davkov, temveč le potem domačih posojil. V nobenem primeru pa osamljena akcija posameznih držav ne bi prinesla popolnega uspeha, temveč tega bi dala le splošna akcija vseh držav. Ta skupna akcija je potrebna že zato, da se premaga nezaupanje v bodočnost pri emisijskih bankah z ozirom na omejenost njih rezerv. Skupna akcija bi nadalje mnogim državam omogočila, da pridejo v prvo fazo (glej članek v prejšnji številki), da pridejo do zadostnega in cenenejšega kredita.

Na svetovni gospodarski konferenci se bo na vsak način razpravljalo tudi o deviznih omejitvah, o carinah, o kontingentiranju, kvotah itd. Koristnost vseh teh vprašanj pa je zelo problematična. Pač pa morajo biti nekatera vprašanja takoj rešena in tu treba omeniti vojne dolgeve in reparacije. Treba pa upoštevati tudi to, da storjeni ukrepi ne bodo takoj učinkovali, da torej tudi ne bodo takoj prinesli zboljšanja splošnega položaja.

Keynes sam pa predlaga to-le: Z ozirom na omejenost rezerv emisijskih bank je treba ustvariti emisijskim bankam dopolnilno kritje, ki bi temeljilo na zlatu. Z uvedbo teh dopolnilnih rezerv bi bila elastičnost vseh rezerv emisijskih bank večja. Svoj predlog navaja Keynes v osmih točkah:

1. Ustanoviti je treba mednarodno ustanovo, ki bi izdala z zlatom krita bankovce, ki bi imeli nominalno vrednost ameriških dolarjev.
2. Skupno bi se izdalo bankovcev za pet milijard dolarjev, a zainteresirane države bi mogle dobiti te bankovce na podlagi odgovarjajoče vrednosti zlatih bonov do kvote, ki bi se priznala tej državi.
3. Za vsako državo bi se določila na podlagi njene zlate rezerve v letu 1928 posebna kvota (ki jo navajamo ob koncu teh osmih točk).
4. Vsaka država bi z zakonom odredila, da se morajo ti bankovci sprejemati kot zlato, a da se ne spravljajo v promet, temveč drže v blagajnah emisijskih bank, kot rezerve za izdajo domačega denarja.
5. Upravni odbor nove ustanove bi izbral vlade prizadetih držav po svojih delegatih, katerim bi se določilo število glasov v razmerju njih kvote.
6. Plačevale bi se določene, a zelo nizke obresti.
7. Obresti bi se porabile za kritje ustanovnih stroškov, preostale obresti pa bi se vlagale v poseben garancijski fond. Prizadete države bi jamčile za izgube sorazmerno njih kvoti.
8. Upravni odbor bi določeval obseg emisije in višino obresti.

Tabela nacionalnih kvot (v milijonih dolarjev):

Anglija	450	Java	68
U.S.A.	450	Švedska	63
Francija	450	Danska	46
Nemčija	450	Norveška	39
Spanija	450	Južna Afrika	39
Argentina	450	Madžarska	35
Japan	450	Nova Zelandija	35
Italija	266	Češkoslovaška	34
Holandija	175	Rumunija	30
Brazilijska	149	Avstrija	24
Belgija	126	Kolumbija	24
Indija	124	Peru	20
Kanada	114	Jugoslavija	18
Avstralija	108	Bolgarska	10
Švica	103	Portugalska	9
Poljska	70	Finska	8
Urugvaj	68	Grška	7

(Jugoslavija odreže tako slabo, ker še ni upoštevana sprememba po stabilizacijskem posojilu.)

Za pravice podeželskega trgovstva

Mogočen občni zbor Združenja za celjsko okolico

Dne 30. marca t. l. se je v veliki dvorani Narodnega doma v Celju vršila 10. redna glavna skupščina Združenja trgovcev za srez Celje, Gornji grad in Šmarje pri Jelšah. Udeležba je bila proti vsakemu pričakovanju tako velika, kakršne še ni bilo od preobrata dalje. Mala dvorana, kjer bi se morala vršiti skupščina, je bila mnogo pretesna, da bi zajela vse udeležence. Uprava je morala zborovanje preložiti v veliko dvorano Narodnega doma, katero so zborovalci docela napolnili. Skupščine se je udeležilo nad 300 članov, kar vidno dokazuje, kako težko občuti trgovstvo današnje težke prilike, a da se tudi zaveda, da si more le z odločnim delom za svoje strokovne organizacije izboljšati položaj.

Zborovanje je otvoril predsednik združenja Viktor Pilih ob 9-15 uri z lepim pozdravnim nagovorom na zborovalce in izrazil svoje veselje nad sijajnim zborom. Pozdravil je med drugimi tudi zastopnika Zveze tajnika Igo Kaiserja in je pri tej priliki obžaloval, da se niso upravne oblasti odzvale povabilu, da bi prisostvovali po svojem zastopniku tej trgovski manifestaciji.

Pred prehodom na dnevni red se je spomnil preminulih članov, med drugimi tudi člana nadzornega odbora Ernesta Brezovška iz Vranskega in pozval zborovalce, da počastijo spomin umrlih tovaršev. Nato je podal predsedniško poročilo, v katerem se je dotaknil v glavnih potezih vseh važnejših vprašanj, ki tarejo zlasti podeželskega trgovca in ogrožajo njegov obstoj. Tako je poročal o težkih posledicah kmetijskega moratorija, o rigoroznosti oblasti pri izvrševanju davkov in davčnih zastankov. Nadalje o krošnjarstvu in konzumarstvu ter s par markantnimi besedami opisal, kakšno škodo ustvarjajo podeželskim trgovcem krošnjari in konzumi. Naglašal je nujno potrebo, da bi se morali za ogrožene trgovske interese zavzeti predvsem naši narodni poslanci, ki ne posvečajo temu stanu one pažnje, ko drugim slojem naroda. Ker je trgovstvo glavni stebel vsega davčnega sistema, je umevno, da bi se morali merodajni krogi mnogo bolj zanimati za ogrožen položaj trgovstva kakor pa se zanimajo.

Predsednikovemu poročilu, ki je bilo sprejeto z odobravanjem, je sledilo obširno poročilo tajnika g. Avgusta Vebleta, ki je v skoro poldrugournem govoru obrazložil zborovalcem vse akcije, s katerimi je skušala uprava uveljaviti zahteve trgovstva in pomagati zlasti podeželskemu trgovcu čigar interesi so do skrajnosti ogroženi. Podal je jaseen pregled vsega velikega dela, ki ga je izvršilo Združenje ter zlasti omenil akcijo proti privilegijem konzumov, proti nedovoljenemu krošnjarstvu, proti šušmarstvu v raznih strokah trgovine ter nato govoril o težkem vprašanju kmetijskih dolgov in davkov. Nato je govoril o zahtevi trgovstva, da se skliče gospodarski svet, naš gospodarski parlament, da se sestavi enoten, vsedržavni gospodarski program in da se izvede decentralizacija socialnega zavarovanja. Nato je govoril o intervencijah Združenja za vpostavitve davčne ekspoziture v Kozjem, za montažo telefonskega voda po sredi kozjanskega sodnega okraja, o prizivih zoper način kontrole dela nad vajenci in pomožnim osebjem po organih inspekcije dela, o skladnosti delovnega časa z lokalnimi prilikami, o obligatornem trgovskem zavarovanju, ureditvi solnega monopola in o sporu glede prodaje solnih vreč. Naglasil je potrebo ustanovitve obveznega strokovnega glasila za vse trgovce v banovini, o nujni odpravi predvsem monopola šolskih zvezkov ter o vseh drugih vprašanjih, ki so stalna zahteva vsega trgovstva.

S prav kremenitim govorom je ožigosal delo konzumarstva in privilegije, ki jih uživajo konzumna društva, predvsem pa

nabavljalne zadruge državnih nameščenec. Povsem upravičeno je kritiziral, da dobivajo razna konzumna društva privilegije za otvarjanje gostiln in pivnic, s čimer se podpira na zadrugi podlagi pijančevanje, kar absolutno ni v skladu z zadrugno mislijo. Podčrtal je mlačno zanimanje oblasti v bojnem pohodu zoper krošnjarje, šušmarje in razne slične pojave, ki škodujejo pridobitnosti podeželskega trgovstva.

Zborovalce je posebno ogorčilo poročilo o brezobraznosti tujih trgovskih poštnikov, ki prodajajo razno manufakturno blago privatnim strankam, pri čemer si upajo v svoji predrznosti blatiti celo pošteno ime in ugled našega trgovstva.

Tajnik je apeliral na članstvo, da se čvrsto oklene organizacije, ki je dandanes spričo razmer, ki vlada v naši gospodarski politiki, navezana le na svojo lastno moč, ker ne najde prave zaslombe pri kompetentnih faktorjih. Podčrtal je tudi nujno potrebo, da bi dobivalo vse naše trgovstvo v Dravski banovini obvezno strokovno glasilo proti malenkostni naraščini, s čimer bi se jačil duh vzajemnosti in solidarnosti.

Statistično poročilo izkazuje, da se je število članstva znižalo od 934 na 782. Novih obrtnih prijav je uprava v zadnjem polletju prejela 21. Stanje vajenstva izkazuje koncem leta skupno 163 in trgovskega pomožnega osebja 348. Poročilo je bilo z viharim odobravanjem sprejeto.

Blagajniško poročilo izkazuje 80.435-30 Din dohodkov, izdatkov pa 82.851-73 Din. Skupno premoženje Združenja je znašalo koncem 1. 1932 173.127-77 Din.

Za nadzorni odbor je podal poročilo v izčrpnem ekspoziju Ivan Vizovišek, trg. iz Zalca, ki je ob koncu svojega poročila predlagal skupščini razrešnico uprave, kar je bilo z odobravanjem sprejeto. Proračun za 1. 1933 izkazuje 98.000— Din dohodkov in 122.040— Din potrebščin. Izkazani primanjkljaji bo morala uprava črpati iz dolžnih prispevkov.

Članarina za 1. 1933. se je določila na Din 40— prištevisi 6% doklado na pridobninsko osnovo. Proračun izkazuje 20% znižanje vseh izdatkov.

Za sekcijo lesnih trgovcev je podal poročilo g. Vebleta, ki je v obširnem referatu obrazložil delo v tej organizaciji, ki je v zadnjem času pokazala dokaj živahnega zanimanja za stanovske interese. S posebnim zadoščenjem je konstatirala sekcija, da se je posrečilo bankskemu svetniku Goričarju pri zasedanju banovinskega sveta izposlovati primeren kredit, s pomočjo katerega bo našim stanovskim organizacijam mogoče poslati na izvestne točke svetovnega tržišča izvedence radi zblizanja trgovskih zvez. Zlasti se bo prizadevala sekcija, da iztrebi šušmarstvo v lesni stroki.

Vsa poročila posameznih funkcionarjev so bila sprejeta z odobravanjem.

Sprejet je bil sklep, da se članom, ki se zborovanju niso udeležili brez opravičila, naloži denarna globa v iznosu Din 100—. S prav živahnim odobravanjem je bil sprejet sklep po predlogih gg. Koširja in Zidanška, da se odpravi delitev koledarjev in priložnostnih daril in da se prestopki kaznujejo z denarno globo Din 1000—.

Tajnik Zveze trgovskih združenj Dravske banovine Igo Kaiser je v prav zanimivem referatu zborovalcem obrazložil težkoče, s katerimi se mora današnji trgovski stan boriti spričo nezadostne zaslombe pri oblastih in nerazumevanja trgovskih teženj pri vladnih krogih. Prav nazorno je podal pojasnila o nujni potrebi glede obveznega zavarovanja trgovstva zoper bolezen, nezgodo in smrt. Zveza je v tem pogledu izdelala primeren pravilnik, o katerem se bodo morale še organizacije izjaviti. Poročilo zveznega tajnika je bilo s priznanjem odobreno.

Med samostojnimi predlogi je bila spre-

jeta resolucija kozjanskih trgovcev v vprašanju prodaje soli in prodaje solnih vreč. Sprejeta je bila tudi resolucija, da se skliče takoj gospodarski svet, da se revidira zakon o neposrednih davkih z določili davčnega minimuma in da se člani davčnih odborov izvolijo po predlogih organizacij, da se izpopolni čl. 76 zakona o neposrednih davkih, tako da so zadrage, ki poslujejo z nečlani, podvržene v vsakem primeru plačilu družbenega davka; da se konzumno zadrugništvo izvzame iz zadrugnega zakona; da se čimprej izda pravilnik o krošnjarstvu k zakonu o obrti, ki naj popolnoma ukine krošnjarjenje z manufakturnim blagom; da se izvede revizija zakona o delavskem zavarovanju in zavarovanje decentralizira ter vpostavi avtonomne banovinske socialne ustanove, da se zakon o zaščiti kmetov ukine in uredi razdolžitve kmeta na način, ki ne bo upropastil ostalih strok gospodarstva in komečno, da se uredi razmere na denarnem trgu.

Vse predlagane resolucije so bile s soglasnim navdušenjem sprejete.

Pri slučajnostih se je oglašil g. Tiršek z zahtevo, da se temeljito razčisti položaj med hmelskimi trgovci, ki so morali doživeti na zadnji skupščini hmeljarijev, ki se je vršila v Zalcu, neopravičeno kritiko, ter da se za hmelsko stroko pripravijo skupno s hmelskimi trgovci primerne uzanice, in da se izvede oster boj zoper šušmarstvo v hmelski trgovini, predvsem pa naj bi uprava polagala pažnjo, da se vodi stroga evidenca o hmelskih nakupovalcih. Gosp. Košir je dodatno k temu predlogu predlagal, da se naj za nakupovalce v hmelski stroki nastavi trgovski pomočniki, in da se izločijo iz vrst nakupovalcev razni nepoklicni elementi. Predlog je bil soglasno sprejet.

Proračuni banovin

Kakor smo že poročali, je finančno ministrstvo pregledalo vse proračune in z ozirom na težko gospodarsko stanje izvedlo tudi precejšnjo redukcijo banovinskih proračunov. Po predlogu banovin so znašali vsi banovinski proračuni za leto 1933/34 844-09 milijonov, finančno ministrstvo pa jih je znižalo na 726-7, torej za 117-3 milijonov ali za 13-9%.

Končna slika posameznih banovinskih proračunov je ta (vse v milijonih dinarjev):

	bankska uprava	ban. podjetja	skupaj	preje
Dravska	87-5	32-4	120-0	147-4
Savska	130-1	54-1	184-2	200-5
Vrbska	32-3	2-2	34-6	36-4
Primorska	38-4	3-6	42-0	46-0
Drinska	51-0	15-5	66-6	87-1
Zetska	43-7	4-4	48-2	58-1
Donavska	118-6	24-9	143-5	164-9
Moravska	41-3	5-2	46-5	49-3
Vardarska	38-2	2-4	40-6	53-9
Skupno	581-6	145-1	726-7	844-0

DOHODKI CARIN V DRAVSKI BANOVINI

Finančna direkcija v Ljubljani je sestavila statistiko o dohodkih uvoznih in izvoznih carin in z njimi združenih monopol-skih taks, drž. trošarine in skupnega davka na poslovni promet, kar se mora vse plačati takoj pri zacarinjenju blaga. Na območju finančne direkcije v Ljubljani se je plačalo carin in z njimi združenih davkov:

leta 1931 281-1 milijonov Din,

leta 1932 183-9 milijonov Din,

torej so padli dohodki za skoraj 100 milijonov.

Stalno nazadovanje uvoza se vidi tudi iz teh števil:

Januarja 1933 so znašali dohodki 11-3 milijone, januarja 1932 14-3 in januarja 1931 20-8 milijonov Din.

Februarja 1933 12-4, februarja 1932 15-3 in februarja 1931 22-1 milijonov Din.

Donos carine je padel tudi vsled tega, ker uvažamo vedno manj gotovih izdelkov, tem več pa polfabrikatov in sirovin, kar dokazuje, da stalno napreduje naša gospodarska osamosvojitev.

Občni zbor Zveze industrijcev

Dragotin Hribar izvoljen za častnega predsednika

Slovenska industrija je praznovala v petek pomemben dan, ko je bila prvič združena na obnem zboru Zveze industrijcev vsa slovenska industrija. Nova pota se s tem odpirajo naši industriji in prepričani smo, da še bolj uspešna, kakor so bila dosedanja, ki pa so za industrijo bila vse skozi pota razvoja in lepega napredka. Velik del teh potov je prehodila slovenska industrija pod vodstvom prezaslužnega predsednika Dragotina Hribarja in ni bil vesel občutek slovenskih industrijalcev, ko so se na prvem obnem zboru svoje obvezne organizacije morali posloviti od Dragotina Hribarja kot svojega predsednika. Bila pa je uteha v tem, da se niso poslovili popolnoma, kajti še naprej jim bodo njegove velike izkušnje na razpolago in kot častni predsednik bo Dragotin Hribar tudi še naprej vršil svojo dolžnost kot mož gospodarstva in kot vedno delaven mož javnega dela in kot odličen patriot.

Ko je prvič združena slovenska industrija v svoji obvezni organizaciji, je članstvo Zveze seveda močno naraslo in neizogibno je, da bodo nastala tudi trenja, ki pa so bolj dokaz zdrave volje h napredku, kakor pa medsebojnega nesoglasja, kakor je po vsej pravici naglasil dr. Windischer. In občni zbor je tudi dokazal, da je to mnenje upravičeno, ker že prva trenja so izvenela v lepem soglasju, da se s složnim delom odpravi vse, kar bi moglo roditi nesoglasja.

Novo etapo v svojem organizatoričnem delu je pričela slovenska industrija, ki bo z združenimi močmi in v tesnem sodelovanju z vsemi gospodarskimi stanovi v polni meri storila svojo dolžnost za blagor naroda in v čast domovine.

IV polno zasedeni dvorani Zbornice za TOI je otvoril predsednik Drago Hribar 9. oziroma I. glavno skupščino, sedaj obvezne Zveze industrijcev. Omenja, da ne bo vsled obsežnosti dnevnega reda vzbujal nobenih rekriminacij, ker bo itak v poročilih podana javna slika o stanju in delu naše industrije.

Nato je pozdravil vse navzoče, imenoma pa dr. Marna kot zastopnika bana, posl. Krejčija, dr. Plessa in g. Zagarja kot zastopnika Zbornice za TOI, Josipa Kavčiča, predsednika Zveze trg. združenj in tajnika Šmuceta kot zastopnika Združenja ljubljanskih trgovcev.

Nato se je predsednik Hribar posebno toplo zahvalil novinarstvu za vso podporo, ki jo je izkazovalo za napredek naše domače industrije. Naj bi delo časopisja pripomoglo, da se ne bo več po krivem dolžilo industrijalce za vse nepravilnosti, ki so pa le posledica sedanjih težkih razmer in da bo javnost bolj upoštevala delo in pomen industrije, ki daje zaslužka tisočim ljudem.

Nato je imenoval za skrutinatorje dr. Obersnela, inž. Pirkmajerja in dr. Pavlina.

Predlaga, da se pošlje udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju in pozdravna brzojavka ministru za trgovino in industrijo, čemur skupščina z odobravanjem pritrdi.

Končno omenja še predsednik Hribar, da so morebiti nekateri nezadovoljni, ker je postala Zveza sedaj obvezna organizacija, naj pa ti pomislijo, da bo delo Zveze gotovo bolj uspešno, če bo pomenila združeno falango vseh industrijcev, kakor pa če je le prostovoljna organizacija nekaterih. Upa, da bo mogla zato sedaj Zveza uspešneje vršiti svoje posle in izvesti to, kar je želja nas vseh. (Odobranje.)

Na predlog g. Naglasa se opusti čitanje zapisnika, ker so ga itak vsi člani že čitali. Predlog se sprejme.

Pred prehodom na dnevni red se je oglasil k besedi

g. Josip Kavčič,

ki je izvajal:

Če motrimo pravila Zveze industrijcev, potem vidimo v njih polno določb, ki morejo biti v pravilu prostovoljne organizacije, ki pa niso primerne za obvezno stanovsko organizacijo. Tako omenjam čl. 10, določbe glede števila glasov, pluralno volilno pravico, itd.

Pri tem pa je treba upoštevati še to, da je Zveza industrijcev postala nakrat prisilna organizacija, da veljajo nakrat njena pravila tudi za člane, ki še niso imeli prilike, da bi se izjavili o teh pravilih. Zato mislim, da bi bilo edino pravilno, če bi Zveza sklicala ustanovno skupščino, na

kateri bi se obravnavala njena pravila in da bi pri tem sodelovali tudi novi člani. To se pa ni zgodilo in Zveza se je nakrat prelevila iz prostovoljnega društva v obvezno združenje. Je v tem pomanjkljivost, ki je tem večja, ker pobira Zveza prispevke na podlagi sklepa iz l. 1929, ko je bila še privatno društvo, a ti sklepi veljajo sedaj tudi za nove člane obveznega združenja. Naj se pojasnijo, kako se je ta prelevitev izvršila in naj se najde način, da se to popravi.

Gen. tajnik inž. Šuklje pojasni nato, da ni postala Zveza obvezno združenje iz lastne želje, temveč je bila to zahteva Zagreba. Nato prečita v izvirniku določila zakona in pravi, da se je Zveza v smislu zakona preustrojila in dne 1. avgusta 1932 začela poslovati kot obvezno združenje industrijcev.

Po pravilu, da odloča večina, pa se itak ne bi nič spremenilo, ker šteje danes Zveza 361 članov, od katerih je 221 starih, novih pa 140. Podobno pojasnilo je dal tudi tajnik dr. Golja, ki je naglasil, da se je izvršil preustroj Zveze čisto v smislu zakona.

Nato je predsednik ugotovil, da je na današnji seji osebno prisotnih 66 članov, ki zastopajo 66 drugih članov, da je torej navzočih 132 članov s 324 glasovi.

Sledilo je izjerno in zanimivo poročilo generalnega tajnika Milana Šukljeta o poslovanju uprave. V poročilu je podrobno opisano vse delovanje Zveze in njeni številni uspehi v prid slovenske industrije. Poročilo je bilo sprejeto z glasnim odobravanjem in bomo podrobneje poročali o njem v prihodnji številki.

Predlog inž. Lenarčiča.

Že v poročilu uprave smo slišali o mnogih pomanjkljivostih obrtnega zakona. Moram tu navesti še nekatere druge pomanjkljivosti.

Tako določa § 219. obrtnega zakona, da obdrži službojemnik pravico do plače, če je po najmanj štirinajst dnevnem službovanju zadržan, opravljati službo zbog bolezni ali nezgode za ne več kot en teden. Mnenja smo, da se more ta odločba nanašati samo na one, ki prejemajo fiksno mesečno plačo, ne pa tudi na druge nameščence. Osebito pa se ne more nanašati na one, ki prejemajo dnevno mezdo ali delajo na akord. Kljub temu pa se skuša sedaj to odločbo razlagati tudi tako, ko da mora podjetnik kar vsem delavcem plačati štirinajst dni plačo še po prenehanju dela. Je to popolnoma nemogoča razlaga in Zveza naj poskrbi, da se bo § 219. pravilno interpretiral, da se namreč nanaša le na one s fiksno mesečno plačo.

Z obrtnim zakonom so dobila naša podjetja še tretjega kompanjona. Dosedaj sta bila naša kompanjona le delavstvo in davkarija, sedaj je naš tretji kompanjon še advokat. Obrtni zakon sicer določa, da se naj spori med delavstvom in podjetniki rešijo s posredovanjem in zato določa ustanovitev posredovalnih odborov brez advokatov. Ti odbori pa še niso imenovani in zato so pri naš pristojna mesto njih naša sodišča I. stopnje. S tem pa je tudi dana možnost advokatom za posredovanje in ti se je tudi poslužujejo in sicer v tako izdatni meri, da so tožbe začele kar deževati. En moj sosed ima že 40 tožb, drugi 8, in tako naprej. Nastalo je tako mnogo tožb, kakor da bi bil namen obrtnega zakona, da omogoči izdatno pomožno akcijo za advokate.

Proračun.

Gl. tajnik inž. Milan Šuklje je prečital nato računski zaključek za l. 1932 ter račun dohodkov in izdatkov za l. 1932. Pojasnil je posamezne postavke, nakar je prečital proračun.

Proračun za poslovno leto 1932

Dohodki:	Din
Terjatve na članskih prispevkih	79.088,35
Razne terjatve	53.793,70
Predpis članskih prispevkov	744.440,—
Povrnitev stroškov za posredovanje v Beogradu	17.000,—
Povrnitev stroškov Tarifnega oddelka	12.000,—
	906.242,05

Izdatki:	Din
Plače	401.700,—
Poštni stroški, kolki	22.000,—
Kurjava, razsvetljava	15.000,—
Davki in zavarovanja	73.000,—
Tiskovine in pisarniške potrebsčine	22.000,—
Knjige, revije in časopisi	12.000,—
Potni stroški	24.000,—
Prispevek Centrali industrijskih korporacij v Beogradu	100.000,—
Prispevek Zavarovalnemu skladu	35.000,—
Razni izdatki	48.000,—
Za stornirane terjatve	60.000,—
Presežek	93.542,05
	906.242,05

V imenu nadzorstva poroča dr. Pavlin, da so vsi računi in knjige v redu ter predlaga, da se podeli upravi absolutorij.

Nato se je razvila daljša debata, ki jo je otvoril g. Lajovic. V proračunu se vidijo smernice vsega dela uprave, zato je treba proračunu posvetiti vso pažnjo. Če pregledujemo predloženi proračun, potem vidimo, da so izdatki za prihodnje leto proračunani za 153.000 višje. Kako je do tega prišlo, ne vem, vem pa, da mora tudi Zveza varčevati. Personalni izdatki so previsoki in jih je treba reducirati. Nato graja, da pravila niso bila sprejeta v soglasju z novimi člani. Ne gre, da se novim članom kar oktroira višina dajatev. Predlaga zato, da se proračun odloži aile pa prekine skupščina in da se pravila spremenijo.

Gen. tajnik Šuklje, pojasnjuje sprejem pravil. Priznava, da so izdatki res nekaj višje proračunani, to pa vsled tega, ker se je povišala poštnina, ker je naraslo število članstva in ker so narasli potni in drugi stroški.

Adria prašek je boljši

glede stroški. Glede članskih prispevkov omenja, da uprava predlaga, da se morejo podjetjem, ki imajo manj ko 15 delavcev, prispevki znižati na polovico.

G. Bonač Ivan. Uspešno posredovanje organizacije, kakršna je Zveza, je odvisno od članov, da dajo Zvezi potrebno inicijativo in pa drugič od tajništva Zveze, ki mora tem bolj delati, čim manj pobude dobi od članstva. Vsi, ki sodelujemo že dolgo let pri Zvezi, moremo ugotoviti, da je bilo njeno delo ogromno po obsegu, a tudi uspešno. Mnogo je že Zveza dosegla in vedno varuje naše interese. Kar se tiče plač, treba pripomniti, da te niso večje, ko plače vodilnih uradnikov v industriji. Naše tajništvo je delovno in ne zasluži teh očitkov. Predlaga, da se proračun sprejme.

G. Stane Vidmar: Tudi on odklanja ta pravila. Če nam je za složno sodelovanje, potem odložimo razpravo o pravilih ter volitve in na izredni skupščini se naj vse to reši.

Pri glasovanju je glasovalo za Vidmarjev predlog 17 članov s 56 glasovi.

G. Adolf Ribnikar: Dodatno k temu glasovanju izjavljam, da tudi sam nisem zadovoljen s sedanjimi pravili. Toda pri Slovincih je vedno tako, da se nihče ne briga, kadar se sklepa o novem zakonu. Kadar pa je ta sprejet in pride eksekutor v hišo, potem pa je vse pokonci. Nisem pa glasoval za Vidmarjev predlog, ker bi po tem predlogu nastal vakuum in bi Zveza sploh ne mogla delovati. Ne bilo bi pa zdravo, če se ne bi upoštevale želje novih članov in zato predlagam, da vzame odbor pravila zopet v pretres, da pripravi nova in da skliče izredni občni zbor, ki naj sprejme nova pravila s sodelovanjem vseh.

Glasoval sem tudi za proračun, ker bi drugače nastalo ex lex stanje. Predlagam pa, da se odboru naroči, da šteti, da napravi prihranke in če mogoče tudi pri personalnih izdatkih.

Oba predloga sta bila soglasno sprejeta.

Dragotin Hribar častni predsednik.
Dragotin Hribar: »Predno preidem k prihodnji točki dnevnega reda, k volitvam, dovolite, da podam kratko izjavo. Star sem že čez 70 let, moj vid me zapušča in svoje dolžnosti ne morem več opravljati v tej meri, kakor bi želel. Zato Vas prosim, da si izberete drugega predsednika.

Bil sem ustanovitelj Zveze in vseh 14 let spremljal vse njeno delo, doživljal z njo njene uspehe, a tudi vse neprijetnosti, ki so jo zadele. Vendar pa sem ponosen, da se je ustanovila takšna korporacija, ki je zlasti v Beogradu izvršila za slovensko industrijo delo neprecenljive vrednosti.

Gospoda! Toplo se zahvaljujem vsem, ki ste mi v teh 14 letih pomagali, ki ste mi bili ob strani in delali v upravi za blagor države in za procvit naše industrije. Hvala Vam!«

Viharno odobravanje je sledilo tem besedam, nakar se je dr. Windischer v formalno dovršenem in globoko občutenem govoru spominjal zaslug in dela Dragotina Hribarja.

Govor dr. Windischerja

Mene je izjava našega mnogozaslužnega in dolgotrajnega predsednika Dragotina Hribarja, katero je pravkar podal, v resnici potresla. Resnica je sicer, da je že pred svojo sedemdesetletnico nam svojim prijateljem dejal, da se mora in da se hoče po sedemdesetletnici razbremeniti in da mu ne bo več mogoče vztrajati na odgovornem mestu predsednika naše lokalne strokovne industrijske organizacije. Kljub temu je današnja njegova odločna izjava za nas, ki smo dolga leta z njim živeli in delali, veliko dejstvo in žalibog dejstvo, s katerim moramo računati, ker je naš dolgoletni predsednik raven in iskren mož, ki se ne glumi. In če je temu tako, potem, gospoda moja, mislim, da je prav in v redu, da mi njegovo izjavo vzamemo z obžalovanjem na znanje, hkrati pa mu izrečemo od srea do srea svojo veliko, globoko občuteno in iz iskrene hvaležnosti izvirajočo zahvalo.

Naš dolgoletni predsednik je z nesebično vnemo in vzorno trudoljubnostjo stavil svoje izkušene sile od početka ustanovitve Zveze industrijcev sprva kot podpredsednik, od leta 1924 pa kot predsednik, koristim in interesom naše domače industrije na razpolago. Dal nam je celega moža in se nikdar ni premišljal stopiti na plan, kadar so tako zahtevali naši gospodarski interesi. Ni poznal utrujenosti in ni iskal izgovorov, kadar je bilo treba vstati in delati doma ali daleč od doma za koristi našega gospodarstva. Ne bom pri tej priliki govoril veliko besedo hvale o celem njegovem deloljubnem življenju, pač pa mi bodi dovoljeno pri tej svečani priliki reči z vsem poudarkom, da je bil naš predsednik kot Slovenec in rodoljub v vsakem pogledu fant od fare. V svoji rodbini in v svojem javnem delu je moder gospodar, ki ga tudi trenutni neuspehi ne uklonijo, ne odženejo in ne upehajo. Snujoč in gradeč mož je, slovenske potrpežljivosti in žilavosti, zлага in znaša z rednim vsakdanjim trudom v resnici od zrna do zrna in od kamna do kamna.

Najina pota so se zgodaj križala in se ga spominjam iz zgodnje mladosti kot rodoljubnega delavca, narodnega govornika in buditelja. Spominjam se ga hvaležno iz leta 1907, ko sem, ustanovivši prvo Slovensko obrtniško društvo, v težkih razmerah za naš obrtniški stan, takoj pridobil tedanjega tiskarnarja Dragotina Hribarja, da je stopil na čelo prvi splošno nacionalni naši obrtniški organizaciji. Ko so po vojni Slovenci stali pred novimi težkimi nalogami, ko se nam je obrnil svet, je naš predsednik vsepovsod: v industriji, v delarstvu, pri železnicah, v stanovskih organizacijah živahno delaven, pobuden, nikdar truden, vedno pripravljen za sodelovanje, sam dober gospodar in drugim dober svetovalec, pa srčno vdan prijatelj, ki je tolikim in tolikim pomagal, velikokrat bridko razočaran.

Od našega preporoda ga vidimo zadnjih 15 let, kako je povsod in vsestransko delaven, tako da se čudimo, da je temu možu, ki je vedno pripravljen tudi več noči po vrsti prebiti na železnici, sploh še mogoče, da najde časa sam zase in za svojo tako lepo vzgojeno družino. In vendar je povsod točen in vedno priseben in se nik-

„BUDDHA“
čajne mešanice so najboljše
TEA IMPORT, LJUBLJANA
Telefon 26-26 Večna pot 15 Telefon 26-26

Dr. Pirčeva sladna kava

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom. •

Po svetu

Nj. Vel. kralj Aleksander je dovolil interview dopisniku »Petit-Journal« in mu med drugim dejal: »Mogoče ste pričakovali pri prihodu v Jugoslavijo, da boste pričali kakšnim neredom, kakršne si slika domišljija naših neprijateljev. V tem primeru se zelo bojim, da boste razočarani.« In dalje: »V tujini mnoge govore na naš račun... Toda mi nikomur ne delamo ovir, da ne bi prišel sem in se sam prepričal, kaj se pri nas dogaja.«

V svoji nadaljnji izjavi je Nj. Vel. kralj poudaril globoko hvaležnost Jugoslavije do Francije in naglasil ljubezen, ki nerazdružno veže oba naroda.

Zunanji minister Jeftić je imel v senatu velik govor, v katerem je poudaril stališče Male antante z ozirom na razne revizijske predloge in ob koncu svojega govora opozoril tudi na škodo, ki jo povzroča domači revizionizem. Zunanji položaj odločno zahteva, da smo vsi Slovenci, Hrvati in Srbi složni in da vse preveva ena narodna zavest.

Senator dr. Šilović je vložil v senatu načrt novele k trošarinskemu zakonu, da se zopet uvede trošarina na vino (1 Din) in na žganje (8 Din od hektolitrske stopnje).

Fantastični Mussolinijev načrt o teritorialnih spremembah objavljajo angleški listi. Po tem načrtu bi dobila Nemčija koridor skozi Poljsko, Madjarska bi dobila od Rumunije Banat in Sedmograško, od Jugoslavije Banat, Avstrija Slovenijo, Hrvaška bi postala avtonomna, Črna gora s Hercegovino pa bi prišla pod Albanijo. Pa iz teh sanj se bo g. Mussolini že še prebudil z mačkom.

Francija se v nobenem primeru glede vprašanja revizije ne bo ločila od držav Male antante in Poljske, je izjavil v zunanjem odboru parlamenta francoski zunanji minister Boncour.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlelika srajce, ovratnike in manšete. Pero, suhi, munga in lika domače perile tovarna JOS. REICH Poljanski nasip 4-6. — Selenburgova ul. 8. Telefon št. 22-72.

Cankov, junak krvavih junijskih dni, ko je bil umorjen Stambolijski in 30.000 bolgarskih kmetov, grozi z novim preobratom, kakor poroča bolgarski list »Pladnjek«.

Vlada Združenih držav Sev. Amerike se pripravlja, da prizna sovjetsko Rusijo in Norman Davis je že dobil nalog, da prične v ta namen pogajanja s sovjetsko Rusijo.

Avstrijska vlada je razpustila na vsem avstrijskem ozemlju republikanski Schutzbund.

Vse intervencije angleške vlade zaradi aretacije angleških inženirjev v Rusiji so bile brezuspešne in zato ni izključeno, da pride do prekinitve diplomatskih odnosov med Moskvo in Londonom.

Nemška policija je izvršila v sovjetskem trgovinskem zastopstvu v Hamburgu hišno preiskavo. Sovjetska vlada je napovedala vsled tega oster protest.

Ker je Hitler izjavil, da bo nemška vlada spoštovala vse pravice katoliške cerkve, je nemški episkopat na posebni konferenci v Fuldi sklenil, da preklicuje svoja nekdanja svarila pred narodnim socializmom, ker da mu sedaj more zaupati.

Razpust organizacije jeklenih čelad v Braunschweigu je preklican. Hitler torej še ni dovolj močan, da bi obračunal tudi z nemškimi nacionalci.

Generalna ofenziva proti židom se je začela v Nemčiji dne 1. aprila. Zdi se, da je datum prav nerodno izbran in da bo ostal 1. april hitlerjevem še v spominu.

Novi pravilnik bratovskih skladnic je bil objavljen v »Službenih Novinah«.

Za 4 milijone so nakupili hranilnih knjižic zagrebški špekulanti. Škodo trpe skoraj brez izjeme samo majhni ljudje, od katerih so nekateri izgubili skoraj vse prihranke.

Barvanje testenin je zopet dovoljeno, kakor je pojasnil v posebni okrožnici minister za socialno politiko in narodno zdravje.

KUVERTATM
LJUBLJANA
TVORNICA KUVERT IN KONFEKCIJA PAPIRJA

>SLUŽBENI LIST<

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 31. marca objavlja: Uredbo o sodnem postopanju za sodišča prve in druge stopnje. — Sodni poslovnik za sodišča prve in druge stopnje. — Objave banske uprave o pobiranju obinskih trošarin, razne razglase sodišč in uradov ter druge objave.

Dobava-prodaja

Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 5. aprila t. l. ponudbe glede dobave 1900 kg silicium žice.

Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 6. aprila t. l. ponudbe glede dobave gumijastih spiralnih cevi in ladijskega poda.

Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 6. aprila t. l. ponudbe glede dobave električnega materiala.

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 6. aprila t. l. ponudbe glede dobave 25 komadov suhih »Ips«-elementov; do 13. aprila t. l. pa glede dobave 4200 kg bencina, 900 kg dinamola in 4000 kilogramov masti za jamske vozičke.)

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Oddaja zakupa buffeta na postaji Gabela se bo vršila potom licitacije dne 24. aprila t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Dobava premoga. Dne 11. aprila t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave 2000 ton premoga. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Ponudbe-povpraševanja

Tvrška Valle Egidio, Chiavari, Corso Assarotti 6-1 (Italija), se zanima za uvoz 1000 kg pristnega malinovca l. 1932 v novih sodih po 200 kg tco Chiavari. Ponudbe z vzorci je poslati direktno na prej navedeno firmo.

MEDNARODNA KULINARIČNA RAZSTAVA NA DUNAJU 30. III. DO 11. IV.

Na podlagi legitimacij za kulinarčno razstavo in kongres kuharske umetnosti, ki se vrši od 30. marca do 11. aprila t. l. uživajo posetniki razstave prost avstrijski vizum, 25% popust na avstrijskih železnica, prost dvakraten obisk razstave, znižano vozovnico električne cestne železnice z veljavnostjo 4 dni, za 5 šil. in druge ugodnosti. Legitimacija velja Din 120.— in se dobi pri »Putniku«.

Konkurzi in prisilne poravnave

Končane so poravnave: lekarnarja Fedorja Gradišnika v Celju, tvrdke A. Löwy v Središču ob Dravi, trgovca Pahorja Franca v Jesenicah in tvrdke »Triglav« v Slovenjgradcu.

Potrjene so poravnave: krojaškega mojstra Štravsca Avguština v Podturnu pri Toplicah in tvrdke I. Gorec nasl. Auerhammer & Ogrin v Ljubljani.

Irzna poročila

MARIBORSKI TRG

Na živinski trg z dne 28. marca je bilo prignanih 11 konjev, 9 bikov, 110 volov, 316 krav in 14 telet. Povprečne cene so bile te: debeli voli 1 kg žive teže od Din 3'50 do Din 4'50, poldebili voli 2'50 do 3'25, plemenski voli 2 do 2'75, klavne krave debele 2'25 do 3'50, plemenske krave 1'50 do 2'50, krave za klobasarje 1 do 1'50, molzne krave 1'50 do 2'75, breje krave 1'50 do 2'75, mlada živina 3'50 do 4'50, teleta 4 do 5 Din kg.

Prodanih je bilo 290 glav živine.

Mesne cene: Vcolovsko meso I. vrste 1 kg Din 8—10, II. vrste 6—8; meso od bikov krav, telc 4—6; telečje meso I. vrste 10 do 14, II. vrste 6—8; svinjsko meso sveže 8 do 16.

ZAGEBSKI TEDENSKI SEJEM

Vsled ugodnega vremena je bil dogon na zadnjem zagrebškem tedenskem sejmu z dne 29. marca boljši ko prejšnji teden. Živina se je kupovala nekaj za domače namene, a kupovali so jo tudi italijanski trgovci. Za konje je bilo precejšnje povpraševanje in jim je zato cena ponovno narasla za 100 do 200 dinarjev. Za Dunaj so se kupovali konji za klanje. Dogon pitanih svinj je bil zelo slab in govori se, da so zaloge že izčrpane. Pričakuje se zato tudi, da bo mast dražja. Več pa je bilo na trgu nepitanih svinj, a je tudi njim vsled velikega povpraševanja cena narasla. Cene za krmo pa so ostale neizpremenjene.

Cene so bile te: biki po 3'25 do 3'75, krave za mesarje po 2'75 do 3'50, krave za klobase po 1'80 do 2'25, junice za mesarje po 3'50 do 4, voli I. vrste po 4'25 do 4'75, voli II. vrste po 3'50 do 3'75, junci po 4 do 4'25, pitane svinje po 9'50 do 10, nepitane svinje po 8'50 do 9'50 za kg, puški po 120 do 150, konji par po 1300 do 1500, žrebeta po 300 do 400, konji za klanje po 1'25 do 1'50, živa teleta po 4'50 do 6, zaklana teleta po 7 do 8'50 in sremške mršave svinje po 12 do 12'50 dinarjev. Detelja po 55 do 65, otava po 50 do 65, seno po 45 do 60, slama za krmo po 40 do 45, slama za steljo po 30 do 35 Din za 100 kilogramov.

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama

Začetek ob 20.

Nedelja, dne 2. aprila: Hamlet. Izven.

Ponedeljek, dne 3. aprila: Zaprto.

Opera

Začetek ob 20.

Sobota, 1. aprila: Samson in Dalila. Red B.

Nedelja, dne 2. aprila: Pri treh mladenkah.

Znižane cene. Izven.

Ponedeljek, dne 3. aprila: Zaprto.

Higienske instalacije

kleparstvo, krovstvo, strelovodi

Jakob Fligl dediči

Ljubljana

Telefon 33-53

Rimska cesta 2

Gregorčičeva ulica 5

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše klišarna

ST-DEU
LJUBLJANA
DAIMATINOVA 13

TRGOVCI!

izročite v popravilo svoje dragocene tehnične sistema „BERKEL, FLORENZ, SCHEMBER“

ter sploh vse nagibne tehnične v strokovni delavnici

Rozman Lovro

Pred Prulami 5 - Telefon 29-97

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 23

Tel. 25-52 Telegram: Tiskarna Merkur

Brzjavni: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonialne robe.

Velepražarna kave.

Mlini za dišave.

Točna postrežba.

Ljubljana

Dunajska cesta 33

Ustanovljeno leta 1840

Zaloga spirita, raznega žganja in konjaka.

Mineralne vode.

Ceniki na razpolago

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek — Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.

Grosuplje pri Ljubljani